

*Zsákai Csilla***Hosiana**

segíts most/ ments meg

Nincs irgalom, ha nincsen szenvedés
Ha bűn nincs, akkor minek a bocsánat
Ha nem kell vágni, mondd, mire a kés
Miért élek, ha sohasem tenálad

Hűtlenségeim sora és kora
Dolgok, személyek, teremtmények, eszmék
Merre jártam!... S eljutok-e oda
Ahová mégis legjobban szeretnék

Ismersz-e mondd és ismerlek-e én?
A vágy már hit? A hit már-már tudás?
Utamon túl sok még a szent tehén
S csárdámban fújja számtalan dudás

Nincs irgalom, ha nincsen szenvedés
Ha bűn nincs, akkor minek a bocsánat
Ha nem kell vágni, mondd, mire a kés
Miért élek, ha sohasem tenálad

Falak

Kristályosodnak rád az évek,
Középen ülsz és figyeled.
Számolod sokasodó éled,
Nem fáj senkinek, csak neked.

Összegyűlnek a kézfogások,
Mosolyod tegnap elfogyott.
Három – anyádnak őrzött – csókból
Valaki egyet ellopott...

Az ágyon régi ölelések,
Zsebedben álmok alszanak.
Kezed a sosemvolt kilincsen,
S tapogatód a falakat.

Képek a falon

Csak a lehulló csillagpor neszez
örvénylő kaukázusi körökre
szikrázó égi ortalom lesz ez
betakar összeforraszt mindörökre

Mint ki már odakölcsönözte vállát
s gödrében kereszt nyoma mélyül
megbújó fej otthonára vált át
entestét nyújtva terítékül

Szivárványszínű lelkük a képen
átváltozik fehérré, másképpen
összeolvad sikoly s a csönd

Jelenléttől tágul a terem
Sárai méhe gyümölcsöt terem
Három anygali vendég ha dönt

M. Fehérvári Judit

Elégia

Expresszió Szabó Magda azonos című versére

Azt mondják, hogy meghaltál,
de, míg élek sosem hiszem el,
hogy nem hallhatom csilingelő hangod,
nem láthatom Földgolyónyira kitarult őzike szemeid,
nem nézhetem festményeid tavirózsáit kirügyezni,
s a szobádban sohasem talállak már.

Mert egy urnasíron a neved,
s az ott a te házad,
de hiába viszek virágot,
a szépségét már csak én látom,
miképpen az illata is engem kísér el.

Huszonöt évet éltél, lángoltál
a színekért, fényekért, a színpadi
füstért, mit te varázsoltál
a Szabadkai Népszínházba
és Kanadába... Világjáró voltál.

És zsebedben pogácsamorzsákat hordoztál,
enni sohasem volt időd,
a földi hívságok nem jutottal el hozzád,
csak egy kisbabára vágytál,
és a szeretetedtől minden kiderült.

Most tél van, s eltelt három és fél év,
leheleted helyett most én kapkodom a levegőt,
messziről kerülöm a szobádat,
a zokogásom néma és csöndes, s minden
egyes percben elkísér.

„Hogy higgyem el, hogy benyelte a mélység
szelíd szived szapora lüktetését,
s ha száradó torokkal elkiáltom
egyetlenegy birtokod a világon,
ártatlan nevedet,
hogya soha-soha nem jön felelet?”

Zsófinak neveztelek, te Skynak hívtad önmagad,
s gyermekkorodban, ha esténként felnéztünk az Égre,
Édesapád csillagát is megkerestük,
hogya ismét együtt alkossunk Galaktikákat,
melyben egyedül te voltál a Nap.

A sors, ez a vézna, nincstelen senki
elvett tőlem mindenkit, kit szerettem,
de Egyetlen Gyermekekre hogyan mert
formálni jogot, micsoda ócska civilizáció
az, aki nem tudja egy anyának megmenteni,
mi a legfontosabb neki: szíve alatt óvott gyermekét?

Tudom, nagyon fájna neked, de Krisz már
mással élni életét, s Nagymaroson sincs meg
a házatok, ha hazamennél idegen arcokat
találnál ott, s lehet, az orgonabokrot is kivágták,
a mienk elpusztult, s a vidéki házunk is más tulajdona lett.

Nem bírtam egyedül...

A fájdalmat nem akartam
a világ elé tárni, magamba zártam, miként a rezzenéseid,
s lett belőle betegség, nem is tudom,
hány meg hány orvosi kartonom telt meg szakszavakkal,
csak egyetlen szó hiányzik mindegyikről: Zsófia.

Barátaid elillantak, a párodnak új családja van,
én nem értem, de elfogadom, hogy élhet boldogan
a te „Voalá!” megjöttöm kacagásod, ölelésed nélkül,
s a budai konyha installációs felújításaid sem
hiányoznak már neki, s, ha feltámadnál sem
bizonyos, hogy ott volna a „hazád, s házad”, ahol
most ő lakik.

Imádtátok a vízpartot, a fák rezzenéseit,
madarakkal futottatok versenyt, s Flop,
a kutyátok mindent jó előre kiszagolt,
nem lehet véletlen, hogy egyedül ő jelzett,
mikor az agyhártyagyulladásod a velődig hatolt.

„Beszélj! Hallod a hangomat,
csak nem szabad felelned?
És én? Hallom még hangodat,
felel majd fürge nyelved?”

Így telnek a hónapok, s az évek,
ölelésed régen kikopott belőlem már,
de illatod itt marad a dzsekiddel,
mit hazahoztam menteni a kómától,
s lassan rügyeznek a fák... Halld meg
a hangom, kérlek, öleljük egymást újra
immár odaát, mert élni nélküled nem tudok már.

Mészáros József

Régi történet

Melinda 1967. októberben került Vargáékhoz, a nevelőszüleihez. Az osztályban már csak az utolsó sorban maradt neki hely.

A keleti fekvésű teremben először Melinda arcát érte a nap. Csak a nap szerette. Sugaraival vigyázott rá, dédelgette. Melinda riadtan tekintett az egész világra, és hogy ne féljen, varázsigéket suttogott magának. Az első órákői szünetben mindig odarajzolta őket a bepárasodott ablaküvegre.

Melindával az osztálytársak nem barátkoztak, a folyosóra sem szeretett kimeni. Az agyoncsúszkált köveken hamar fellökték. Közben karéjba verődve kiabálták: SZÁ-RAZ BÉ-KA! BÉ-KA! BÉ-KA!

Ő volt a legkisebb és emellé még sajnálni valóan sovány is. A többiek viháncolva ugráltak padra, asztalra, ő csak írt és rajzolt az ablaküvegre. Rálehelt, megrajzolta, letörölte. Rálehelt, megrajzolta, letörölte. Rálehelt és újra megrajzolta a varázköröket, varázsnégyzeteket és a varázsigéket. Mire a második óráról kicsengettek, addigra lefolytak a kicsi ábrák az ablakkeretre. Egyszer teleírta a füzetét. Kriszti tanító néni ezt meglátta, benyúlt a saját asztala fiókjába, és odaadott neki egy üreset.

A nevelőanyja, Piri már többször kiutálkozta magát Melindán, de arra azért figyelt, hogy a gondozási díjat testvériesen ossza el a saját és a nevelt gyerekekre. Az idegen gyerek illatát, a szabálytalan, kesze-kusza vonásait és a görbe, hosszú lábujjait sem szerette. Ázott kis bagoly ez a koravén nyamvadék. – Ki szereti az ilyen? Azt sem tudta megbocsátani, hogy a kis hugyos jól tanul. Mikor tanul? Mikor ő bizony megállás nélkül ad neki munkát. Az ágya kitakarításával kell kezdeni a napot.

Melinda nem álmodott ruhákról, játékokról, csak futásról. Álmában sokat futott. Futott esőben, szélben, viharban, hóban, szinte repült a táj fölött, de sohasem tudta meg, hogy hova, mert addigra felébredt a hideg pisis ágyban. A repülés pillanatában a hólyag összehúzódott, és ő – ó jaj! – ott forgolódott a lucskos lepedőn.

De a nap is milyen! Anya-apa. Apa-anya. Hűsleges, barátságos, és felmelegíti őt. De milyen szigorú apa-anya a nap, amikor a párát leszárítja, és odavesznek sorai, képei.

A tüdeje miatt az iskolaorvos hetente megvizsgálta. A rendelő várójában egy műanyag széken gubbasztott, amikor kedvére való dolgot talált az orvosi szoba előtt hagyott újságban. A megyei hírlap kisiskolások részére „Téli élményem” címmel vers és prózáíró pályázatot hirdetett. Melinda nem merte kitépni a lapot, de megjegyezte a címet. Az ő varázskábrái nem voltak szokványos költemények, inkább varázkörökre, varázsnégyzetekre rajzolt tréfás feladványok.

Húsvét előtt egy héttel nagy meglepetés érte. Bevásárlásból hazaérve, már messziről látta, hogy a nevelőanyja csípőre tett kézzel várja a kertkapuban.

Megtorpant a két szatyorral a kezében. Piri mama tekintetétől jobban félt, mint a kiabálástól. Sejtette, hogy mi lehet a bűne. A mama – így kellett őt szólítani – jobb kezében egy rojtosan feltépett borítékot lebegtetett:

– Gyere, kis bogaram! Gyere, kis tündérem! Látom pályáztál. Ki látott már ilyet? Képvers? Mi a fene! És ráadásul, csak úgy magadtól. Ezt meg kellett volna beszélned velem! Mit szól ehhez a gyámügyes, hogy én csak utólag tudtam meg? Még bajt hozol rám! Na, de miket vakartál itt össze? Ki nem tud ilyen kis rajzocskákat csinálni! Kimásoltad valahonnan? Mintha olvastam volna ilyesmiket, de a fene tudja. Csillagom! Ilyen címet adni neki? „Napsugár” Hova talál haza a nap? Mi a fene! És ezzel első helyet lehet nyerni?

Na, a jutalom nyaralást majd szépen átíratjuk szegény kis Zsuzsikámra. Téged meg majd táboroztatgat a gyámügy, arra van ígéretük. De mi van, ha nem engedik? Akkor meg te mész? Az én lányom itthon rohadjon meg? Nehogy te kétszer menjél táborozni! Micsoda világ, dűnnyögte mosogatás közben. Vakarcs! Figyelj ide! Mi a nyavalyát kapirgáltál a napsugarakról? Még hogy az gyógyít? Nem itt letél göthös! Már így jöttél ide. Azért fizetnek többet utánad, mert hálni jár beléd a lélek. Itt ezen a jó levegőn majd megerősödsz. Ezért kerülhettél hozzánk, ha tudni akarod. Jó neked itt! Ezt is mondd, ha kijönnek a hivatalból.

Nem is értem. Azt írják, hogy képverseiddel nyerted el a díjat. Képversek! Mi a fene!?

A kislány egyszerre sírt és ragyogott a boldogságtól. Nem figyelt, arra miket mond a mama. Még attól sem félt, ha verés lesz a vége. Már nem csak a nap szereti és dédelgeti, hanem az újság, a levél küldői is.

Jaj, a védtelennek, mert megeszik a sáskaemberek.

– Furcsa egy gyerek – mondogatták egymásnak a szomszédok.

Minden anya örül annak, hogy az ő gyereke nem furcsa. Ha a senki gyereke furcsa, akkor annak csak örülni lehet.

Melindára mindig sanda szemmel néztek, mert nem tudhatták, mire gondol. Lehet, hogy esze van, de az ilyen fajtából lesznek a tolvajok és a sikkasztók. Azt sem értették, hogy nyerhetett meg bármilyen pályázatot. Firkálmányokkal! De, hiszen ez csak egy nyomorult ágybavizelő!

Hálás lehetne, hogy ilyen nevelőszülőket fogott ki. Rendes emberek a Pirosék, hogy így törődnek ezzel a furcsa egyszál béluvel. Pedig ilyeneket az ő gyerekek is tudna, mint ez, mondogatták, és legyintve mutogattak Pirosék háza felé.

A nevelőszülőket alaposan összezavarta Melinda sikere. Hirtelen nem tudtak mértéket tartani. Az egyik pillanatban mézesmázosan hízelegtek neki, a másikban megállás nélkül üvöltöttek vele. De továbbra sem szerettek hozzáérni, és nem ették meg utána az ételmaradékot. Az is a csirkék elé került.

Piros odajutott, hogy már a legapróbb dolgokon is felbőszült, morgott csapkodott, harsogott mindenért. Mindenkiel összeveszett. De legjobban erre a kis bagolyra haragudott.

– Ez a kis vacak, na, majd adok én neki! – gondolta magában.

Dührohamtól fuldokolva mesélte a nővérének:

– A gyámügyesek megkeresték Melindát, és megkérdezték tőle, szeretne-e jobb iskolába kerülni, a gyermekvárosba. Halkan kérdezték, csak úgy sutyorogva, de én meghallottam. És ez a kis nyamvadék igent mondott. És biztos kibeszélt a hátam mögött, amikor kettesben maradtak. Pedig mennyi éjszakát maradtam fent, mikor lázas volt, hogy ne pusztuljon el nekem. Hányszor áztattam, hányszor hipóztam a hügyos lepedőjét. És milyen lapos feje van! Na, meg a járása! Az a sunyi nézése! Billegve jár, mint a fostos csibe. Ezt fogják majd a tévében mutogatni? Ez a gebesz többre viszi, mint a gyerekeim? Még egy kis hálát sem várhat az ember tőle. Hallottál már ilyet? Nahát! Mondom én.

Piros lassan-lassan belefáradt a dühöngésbe. Az utálata nőtt-nőtt, mint a daganat, és szép lassan megszállottsággá változott. Szinte jóllakott azzal, hogy minden órában a gyerek hibáit darálta, mint az imamalom a szent szövegeket. Piros úgy intézte, hogy Melinda elutazása előtti napon csak ő maradjon, kettesben a kislánnyal.

Megparancsolta neki, hogy hozzon le a padlásról egy kosár diót. Melinda boldogan repült kosárral a hóna alatt. Megtöltötte a vesszőkosarat, rálépett a létrára, aminek az alját fogta a nevelőanyja.

De mit tehetett az a szegény asszony! – mondták utólag a faluban. Piros válla rándult egyet, a létra megbillent, a kislány rázuhant a nevelőanyja nyakára, majd tovább perdült a betonra. Többé egyikük sem mozdult.

Vanyó Zsuzsanna

Az Érkezőhöz

A teremtés „sóvárgva” várta
Júda Oroszlánját, a Menny Csillagát;
angyal-milliárdok fordultak utána
mikor elhagyta az isteni határt.
Nem volt kezében kard, jogar,
nem viselt palástot, koronát,
akinek „szeme” volt csak az látta
meg benne az Ég dicső Urát.
Nagy, könnyű sóhaj lett a föld;
szárnyalt, mint az égi madár,
és angyalfénybe öltözött
minden fa és minden bogár!
S azon a csendes éjszakán
lélekben minden útra kelt.
Erdő, mező madara, vadja
mind az Ő jöttére figyelt.
Az ember is hozta kincseit;
tömjént, mirhát, hódolatát.
Szegénnyé lett, de Övé a múlt,
jelen, jövő, s a nagy világ.
Megérkezett. És eljön újra;
dicsóséggel a felhőkön át,
amíg a mennyben ünnepelnek
és éltetik a Legfenségesebb Királyt.

Advent

Felperzsel utakon
az áldás-kavicsok
szertesztét hevernek.
Fásultan, vakon
vonszolja magát
a halandó gyermek.
Árad a köd...
a föld porába ájul a fény.
Nézem az embert:
ezek vagyunk
– ők vagyok én.
Elfogy az út;
süpped a sár
a léptek nyomán...
nyílik az ég:
csillag születik
a menny homlokán.
És az a fény
– áldott, meleg –
téged ölel,
engem ölel;
és az öröm, teljes öröm
Isten mosolyára lel.

Szekeres Mária

A porszem tanítása

Egyszer, hogy lássak, nőni akartam.
Nőni, hogy már én legyek te, és ti mind,
belétek áradni, tudva birtokolni sorsokat,
élni bennetek és helyettetek.
Uralni létet és halált...
Ahogy nőttem szorongva, egy apró porszem
rám kiált: Isten végtelen pereméig,
határtalanságához hiába vágysz.
Nézd, én létem birtokolva
milliárd magammal Benne nyugszom el.
Békéje kicsinységem ringatója, hatalmas
csak Ő maga. Benne van létünk
egyetlen biztos otthona...
s rám nevetett az ég millió ragyogó csillaga.

Minden kegyelem

az éjfél is elérkezik majd, csendes este száll alá.
a béke bennem fájó kérdés, lassú sajgás csupán,
hullámozás, mint felhőváltozás az égen.
madarak sétáltak itt percekkel elébb,
most a szürkület elvonta őket szemem elől.
tekinteted, mit megragadni véltem egykor,
most oly távoli, mint a Fény, mely enyém volt
talán. és mégis: Igéd ereje most égi fénnel üzen,
s az emberek közt leggyengébbnek, nekem
hinti erejét. eltűntek a magaslatok, csak Te
vagy hatalmas, s érzések, felismerések múltán,
kicsinyként, egy a sok közül, én is eléd teszem
életem. üres kezem Feléd tárom, s az éjjelt
térdelve várom. mert minden kegyelem...